BILAGA 2 Motiverat yttrande från Sveriges riksdag

Riksdagen har prövat tillämpningen av subsidiaritetsprincipen i kommissionens förslag till Europaparlamentet och rådet om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (KOM(2016) 590).

Den digitala sektorn har utvecklats avsevärt under de senaste åren, och riksdagen välkomnar därför kommissionens översyn av det befintliga regelverket för elektronisk kommunikation. Ett moderniserat och mer enhetligt regelverk behövs på området för att främja en välfungerande inre marknad, till gagn för såväl konsumenter som företag. Enligt riksdagen är konnektivitet en viktig drivkraft bakom det digitala samhället och den digitala ekonomin; riksdagen ser därför positivt på den höga ambitionsnivå som genomsyrar förslaget och återspeglas i målet om ubikvitär och obegränsad konnektivitet.

När det gäller subsidiaritetsprincipen bedömer riksdagen att förslaget på ett övergripande plan kan anses vara förenligt med denna princip. I likhet med regeringen är riksdagen av uppfattningen att det finns ett mervärde i att frågor om t.ex. tillträdesreglering, uppkoppling för alla och skydd av slutanvändare även fortsättningsvis samordnas på unionsnivå. Riksdagen anser dock att vissa delförslag om harmonisering av spektrumrelaterade frågor strider mot subsidiaritetsprincipen.

I sin subsidiaritetsmotivering konstaterar kommissionen att radiospektrum är en begränsad resurs som tillhör medlemsstaterna och att nationella särdrag och behov måste respekteras i fråga om förvaltning och fördelning. Kommissionen pekar likväl på ett behov av en mer konvergent och konsekvent lagstiftning för att på så sätt undanröja hinder på grund av otillbörliga skillnader i villkoren för tilldelning av individuella nyttjanderätter. Riksdagen delar kommissionens utgångspunkt att regelverket även fortsättningsvis bör möjliggöra för flexibilitet så att relevanta nationella aspekter kan beaktas, samtidigt som det finns utrymme för ytterligare samordning och samarbete. Liksom regeringen anser riksdagen att det är önskvärt att utveckla verktyg som underlättar för spridning av erfarenheter medlemsstaterna emellan och samtidigt försvårar för beslut som går emot de etablerade gemensamma principerna för radiospektrumförvaltning. Riksdagen motsätter sig dock att ytterligare formell kompetens överförs till unionsnivå.

Riksdagen har därför betänkligheter gentemot några av de delförslag som kommissionen utarbetat, närmare bestämt i artiklarna 35, 49, 53 och 54. I korthet innebär dessa förslag att en process för sakkunnigbedömning (s.k. peer review) införs där nationella regleringsmyndigheter åläggs att tillgängliggöra utkast till åtgärder som rör spektrumförvaltning, t.ex. urvalsförfaranden, konkurrens och tillståndstid. Berec ska sedan utfärda ett motiverat yttrande som anger om utkastet bör ändras eller dras tillbaka; även kommissionen och nationella regleringsmyndigheter i andra medlemsstater ges möjlighet att yttra sig över den föreslagna åtgärden. Vidare innebär förslagen att tillståndstiden för harmoniserat radiospektrum fastställs till minst 25 år samt att kommissionen ges befogenheter att genom genomförandebestämmelser fastställa gemensamma tidsgränser för spektrumtilldelningar, liksom kriterier för begränsning av antalet nyttjanderätter som ska beviljas till radiospektrum. Riksdagen är medveten om att processen för sakkunnigbedömning inte innebär något veto per se, att det finns undantag från tillståndstiden och att genomförandebestämmelserna ska antas i enlighet med föreskrivet granskningsförfarande och med beaktande av yttrandet från gruppen för radiospektrumpolitik. Likväl oroas riksdagen över den maktförskjutning som förslagen innebär jämfört med dagens situation där Post- och telestyrelsen har större flexibilitet på området. Enligt riksdagen är det viktigt att regelverket även fortsättningsvis ger regleringsmyndigheterna möjlighet att möta nationella behov och ta hänsyn till faktorer inom områden som ligger utanför EU:s kompetens och t.ex. rör allmän ordning, säkerhet och försvar. På så sätt maximeras samhällsnyttan av radiospektrum över tid, och det säkerställs att radiospektrumförvaltningen beaktar hela samhällets behov, i dag och i framtiden. Riksdagen anser att kommissionen i nämnda delförslag inte i tillräckligt hög grad tar hänsyn till de nationella regleringsmyndigheternas behov av handlingsutrymme för att på bästa sätt kunna uppnå viktiga politiska målsättningar och bedömer därför att de inte är förenliga med subsidiaritetsprincipen.

Sammanfattningsvis är riksdagens bedömning att förslaget i vissa delar som gäller harmonisering av spektrumrelaterande frågor strider mot subsidiaritetsprincipen.